

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2,
tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 449
din data de 17.07.2013

Nr. dosar: 364/2013

Nr. petiție: 2601/10.04.2013

Petent: M. T.

Reclamat: Institutul pentru Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Plantelor

Obiect: discriminare și hărțuire de către reclamat

I. Numele, domiciliul sau reședința părților.

I.1. Numele și domiciliul petentului:

I.1.1. M. T., domiciliat în București

I.2. Numele și sediul reclamatului:

I.2. Institutul pentru Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Plantelor, cu sediul în București

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare.

2.1. Petentul semnalează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării faptul că reclamatul are o atitudine discriminatorie la adresa sa, hărțuindu-l, cu scopul de a-și da demisia.

III. Procedura de citare.

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Prin adresa nr. 2601/18.04.2013 a fost citat petentul pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 14.05.2013.

3.3. Prin adresa nr. 2755/16.04.2013 a fost citată partea reclamată.

3.4. La termen s-au prezentat atât petentul, asistat de avocat cât și reclamatul reprezentat de avocat, cu delegație la dosar.

3.5. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților.

Susținerile petentului.

4.1.1. Petentul semnalează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării faptul că este hărțuit de către reclamat, atitudinea reclamatului având drept scop determinarea petentului de a-și da demisia.

4.1.2. Conducerea institutului reclamat a încercat prin diverse mijloace de intimidare să îl determine să demisioneze. În acest sens, petentul susține că fost supus la înjosiri și ofensări, că a fost sancționat disciplinar în mod repetat, că i s-a interzis accesul la condică, că nu i s-a permis să folosească autolaboratorul marca Logan precum și alte echipamente de cercetare din cadrul institutului, că nu i s-au decontat deplasări la evenimente științifice, modalitatea de lucru îi este întârziată prin neaprobările fără temei, cu rol șicanator.

4.1.3. În audieri, petentul își precizează criteriul, acesta fiind reprezentat de convingerile sale profesionale.

4.1.4. Se consideră persona non grata datorită faptului că își susține drepturile.

4.1.5. Datorită șicanelor este împiedicat să își îndeplinească sarcinile de serviciu fiind nevoit în dese cazuri să facă deplasări pe teren, în interes de serviciu, în timpul concediului de odihnă.

4.1.6. Sub aspectul tardivității, solicită respingerea excepției, apreciind că este vorba despre o formă continuă, din anul 2007 până în anul 2013.

4.1.7. În anul 2013 i s-a pus în vedere desființarea postului, fiind nevoit să își ia concediu fără plată. Apreciază că este supus unui comportament hărțuitor și discriminatoriu.

4.1.8. Mai arată petentul că a solicitat eliberarea unei adeverințe de salariat la data de 08.02.2013 această adeverință fiindu-i eliberată la data de 05.03.2013, fără a se justifica într-un fel perioada scursă de la solicitarea acesteia până la eliberare.

4.1.9. În sprijinul afirmațiilor sale și a competențelor profesionale precum și pentru a sublinia tratamentul hărțuitor și injust aplicat de către conducerea reclamatei, petentul depune o serie de declarații de martori, respectiv I. I.-M., angajata reclamatei pe perioada 10.01.2007-31.07.2010, G. L. M., angajată până în anul 2009 și doamna P. E., angajată până în anul 2010. Martorele, foste colaboratoare ale reclamantului arată faptul că petentul avea și la momentul colaborării cu acesta neînțelegeri cu conducerea reclamatului. Martorele fac referire la evenimente petrecute în timpul cât au fost angajate, fiind la rândul lor afectate, în calitate de colaboratoare ale petentului, de conflictul deja existent.

4.1.10. În concluzie, petentul arată faptul că este hărțuit în mod constant, conflictul datând din cursul anului 2007, atitudinea reclamatului fiind de natură a-l împiedica să își desfășoare activitatea, acesta fiind de fapt și scopul urmărit de către reclamat.

Susținerea reclamatului

4.2.1. Reclamatul, în ședință de audieri, invocă excepția tardivității, pentru capătul al doilea de cerere.

4.2.2. Cu privire la fondul cauzei arată faptul că situația conflictuală dintre conducerea Institutului reclamat și petent a intervenit pe fondul achiziționării unui automobil marca Logan, autoturism care ar fi urmat să fie echipat cu instrumentele necesare pentru a deveni un autolaborator. Între timp, din lipsa fondurilor nu s-a mai procedat la utilizarea acestuia, autoturismul fiind folosit în comun de către cercetători. Datorită faptului că nu a fost utilizat este folosit strict pentru cercetările din teren, pe baza cererilor formulate de către personalul instituției și aprobat de conducerea reclamatei.

4.2.3. Datorită modului în care a fost achiziționat autoturismul, petentul l-a înmatriculat pe numele său, ulterior, la solicitarea institutului procedându-se la trecerea sa pe numele institutului.

4.2.4. Ulterior a intrat în comisia de disciplină, de aici pornind conflictul cu conducerea reclamatului.

4.2.5. Petentul intră adesea în conflict cu ceilalți angajați datorită modului în care este folosit autoturismul, proprietatea reclamatului.

4.2.6. Conflictul dintre conducere și petent a avut ca urmare formarea mai multor comisii de disciplină.

4.2.7. Prin Decizia nr. 73/26.11.2012 comisia de disciplină a reținut faptul că petentul s-a adresat pe un ton neconvențional și ridicat D-nei C., la solicitarea acesteia de a consemna în condica de prezentă și în caietul de înregistrări ori de câte ori este necesar, condiție impusă și de art. 15 din regulamentul intern. La întoarcerea din delegație, 29.10.2012 petentul a semnat prezent și pentru perioada în care s-a aflat în deplasare în interes de serviciu. Față de mențiunile efectuate în condica de prezentă, comisia a concluzionat că petentul a semnat prezent ca urmare a discuției purtate cu dna C., completarea eronată a condiției nefiind făcută cu scopul de a fraudă. Prin decizia menționată, petentul a fost sancționat cu reducerea salariului cu 5% pentru o perioadă de două luni.

4.2.8. Prin Decizia nr. 74/29.11/2013 (la 3 zile distanță de precedentă decizie de sancționare) s-a procedat la întrunirea unei alte comisii de disciplină datorită faptului că, printr-un mesaj transmis prin postă electronică doamnei F. C., petentul i-a adresat injurii care aduc atingere demnității umane și imaginii profesionale. Prin aceasta decizie s-a procedat la aplicarea unei noi sancțiuni de 5% din salariu pe o perioadă de două luni

V. Motivele de fapt și de drept.

5.1.1. În fapt, Colegiul director reține că petentul se află într-un conflict vechi cu conducerea reclamatului, fapt de natură a prejudicia modul în care petentul își desfășoară activitatea.

5.1.2. Cu privire la excepția invocată în ședința de audieri din data de 14.05.2013 Colegiul director urmează a admite excepția cu privire la faptele anterioare datei de 10.04.2012. Cu toate acestea, întrucât majoritatea faptelor menționate și apărările formulate sunt anterioare acestei date acestea vor fi apreciate doar sub aspectul atmosferei create, atmosferă de natură a aduce atingere atât activității desfășurate de petent cât și a activității părții reclamate. Cu privire la modul în care petentul

invocă în apărarea sa respingerea excepției de tardivitate, aceste sustineri nu pot fi reținute, nefiind vorba de o faptă continuă.

5.1.3. Sub acest aspect vor fi avute în vedere doar faptele ulterioare datei de 10.04.2012.

5.2.1. **În drept**, luând act de plângere precum și de obiectul acesteia, astfel cum este formulat, Colegiul urmează a **analiza excepția tardivității introducerii sesizării** la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării. Corelativ circumstanțierii faptelor *ratione tempore*, Colegiul director constată că, în speță, alegația săvârșirii faptelor de discriminare este strâns legată de un cumul de acte sau fapte ce s-au desfășurat pe parcursul unei perioade de timp.

5.2.2. În raport cu aceste observații de fapt, coroborat prevederilor art. 20 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director reține că „(1) Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei”. Corelativ circumstanțierii faptelor de discriminare *ratione tempore*, termenul prevăzut în art. 20 alin.1 este un termen de procedură, reprezentând intervalul de timp în cadrul căruia trebuie îndeplinit actul de sesizare al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la săvârșirea unor fapte sau acte de discriminare. Din interpretarea alin.1 al art. 20, Colegiul director reține că legiuitorul a instituit un termen legal, circumscris unui interval determinat de timp, în speță, de un an de zile, care începe să curgă de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință petentul de săvârșirea ei, constituind astfel un termen peremptoriu.

5.2.2. Conform **art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată**, prin **discriminare** se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt **criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege**, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.2.3. Colegiul director reține dispozițiile **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, care la **art.14** dispune că *”Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără niciun fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”*

5.2.4. **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, care la **art.1** dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv **paragraful 1** *”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără niciun fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”* și **paragraful 2** *”Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1 ”.*

5.2.5. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, **după cum dispune și O.G. 137/2000, care la art.1 alin.2** prevede că *”Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:”; art.2 alin.1 ”..... restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege,”, precum și Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 ”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege,”.*

5.2.6. În cazul **hărțuirii raportul de cauzalitate este direct**, iar acest aspect rezultă din însăși prevederile **art. 2 alin. 5 din O.G. nr. 137/2000, republicată**. Astfel, constituie **hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv**.

5.2.7. Manifestarea comportamentului pe baza oricăruia dintre criteriile prevăzute de lege „duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. Acest element constitutiv al hărțuirii, permite reținerea acelor comportamente care, chiar dacă nu au fost săvârșite cu intenție, produc efectul de realizare al unui cadru definit ca „intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. Acest aspect este cu atât mai evident cu cât însăși Directiva Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, definește hărțuirea în art. 2 alin.3 ca „un comportament nedorit pe bază de etnie sau rasă care are ca scop sau ca efect

violarea demnității unei persoane și crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensiv.”

5.2.8. În materia nediscriminării, potrivit **art. 20 alin. 6 din O.G. nr. 137/2000, republicată** *“Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.”*

5.2.9. O faptă poate fi calificată ca fiind faptă de discriminare dacă îndeplinește cumulativ mai multe condiții :

a) existența un tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile)

b) existența un criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasa, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*

c) tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

5.2.10. Coroborând **art. 2 alin. 5 din O.G. nr. 137/2000, republicată**, constituie ***hărțuire*** și se sancționează contravențional **orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv, cu art. 20 alin. 6 din O.G. nr. 137/2000, republicată** *“Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.”*, precum și în urma analizării probatoriului depus la dosar, Colegiul director a reținut că faptele părții reclamate, sesizate de către petent, au condus la crearea unui cadru intimidant, ostil și degradant pentru aceasta.

5.2.11. Cu privire la criteriul profesional, analizat tot din perspectiva dispozițiilor **art.2 alin.5**, Colegiul director reține faptul că aspectele prezentate de către petent cu referire la comportamentul abuziv al părții reclamate, a fost datorat neînțelegerilor dintre petent și reclamat, pe un fond conflictual întreținut de petent care se consideră discriminat pe baza convingerilor profesionale după cum a arătat în ședința de audieri din data de 14.05.2013.

5.2.13. Pe fond, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul analizează în ce măsură obiectul unei petiții este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

5.2.14. Astfel, potrivit art. 2, alin. 5 din O.G. 137/2000, republicată „Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.

5.2.15. În speță se constată existența unui asemenea comportament, modul de desfășurare a activității petentului fiind afectat de cadrul intimidant și ostil creat la locul de muncă însă acest comportament este strâns legat de modul în care petentul înțelege să își manifeste convingerile profesionale și personale, mod neconform cu statutul său.

5.2.16. Cu toate acestea, în cazul petentului nu s-a putut identifica un criteriu dintre cele enumerate în art.2 alin.1 din OG 137/2000, în baza căruia tratamentul diferențiat ar fi putut fi considerat tratament discriminatoriu, motiv pentru care, pe acest capăt de cerere Colegiul reține neincidența art. 2 alin.1 din OG 137/2000 prin lipsa unui criteriu.

5.2.17. Lipsa unui element constitutiv al faptei de discriminare duce în mod direct la inexistența acestei fapte.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Fapta nu intră sub incidența art.2 din OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, în sensul neîntrunirii elementelor constitutive, respectiv lipsa criteriului.

2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

BERTZI Theodora – Membru

CAZACU Ioana Liana – Membru

HALLER Istvan – Membru

LAZĂR Maria – Membru

PANFILE Anamaria - Membru

STANCIU Claudia Sorina - Membru

VASILE Alexandru Vasile – Membru

Data redactării: 18.07.2013

Red/motivat T.B./R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.